

КУЛЬТУРА 10

Лекція #2:

МАЛЯРСТВО

КНЯЖОЇ ДОБИ

ГОЛОВНІ ЦЕРКВИ – РОЗПИС КНЯЖОЇ ДОБИ.

- ❖ Літописи подають що **церква Різдва Пресв'ятої Богородиці** – так звана **Десятинна Церква** (кінець X століття) була розкішно прикрашена.
- ❖ З археологічних розкопів, ми знаємо що Десятинна церква була прикрашена мозаїками і фресками.

- ❖ Найкращі зразки мистецтва княжої доби збереглися в **Соборі св. Софії**, яку збудував кн. Ярослав Мудрий в 1011-1037.
- ❖ Всередині, Собор вражає красою своїх фресків та мозаїки.
- ❖ Особливо вражають багаті кольори та відтінки кольорів, від яскраво сяючих (brilliantly radiant) до приглушених (muted).
- ❖ Мистецтво виконане групою мистців протягом 30-ти років будови, на дуже високому технічному рівні.

- ❖ Найвизначніше місце займає мозаїка «Оранта» – Богородиця що молиться.
- ❖ Мозаїка знаходиться в головній апсиді на так званій «нерухомій стіні».
- ❖ Матір Божа представлена на повний зріст з піднесеними в молитві руками – як наша заступниця перед Богом і покровителька Києва і України.
- ❖ Сама Матір Божа понад 6 метрів висока.
- ❖ Золоті смальтові камінчики мозаїки поставлені в спосіб щоб відблискувати проміння світло.

- ❖ Під Орантою, визначна мозаїка св. Євхаристія, яку передає апостолам Ісус, з допомогою ангелів.
- ❖ Ця збірка мозаїки головного апсиду Собору св. Софії, належить до найкращих зразків мозаїки у світі.

- ❖ Мозаїка також вкриває центральну куполу, в якій розміщено Христа-Панторатора.

- ❖ Простір під Панторкратом, заповнений 4 архангелами в розкішному вбранні.

- ❖ Під архангелами, 12 апостолів, 4 євангелісти, а в арках, 40 мучеників.

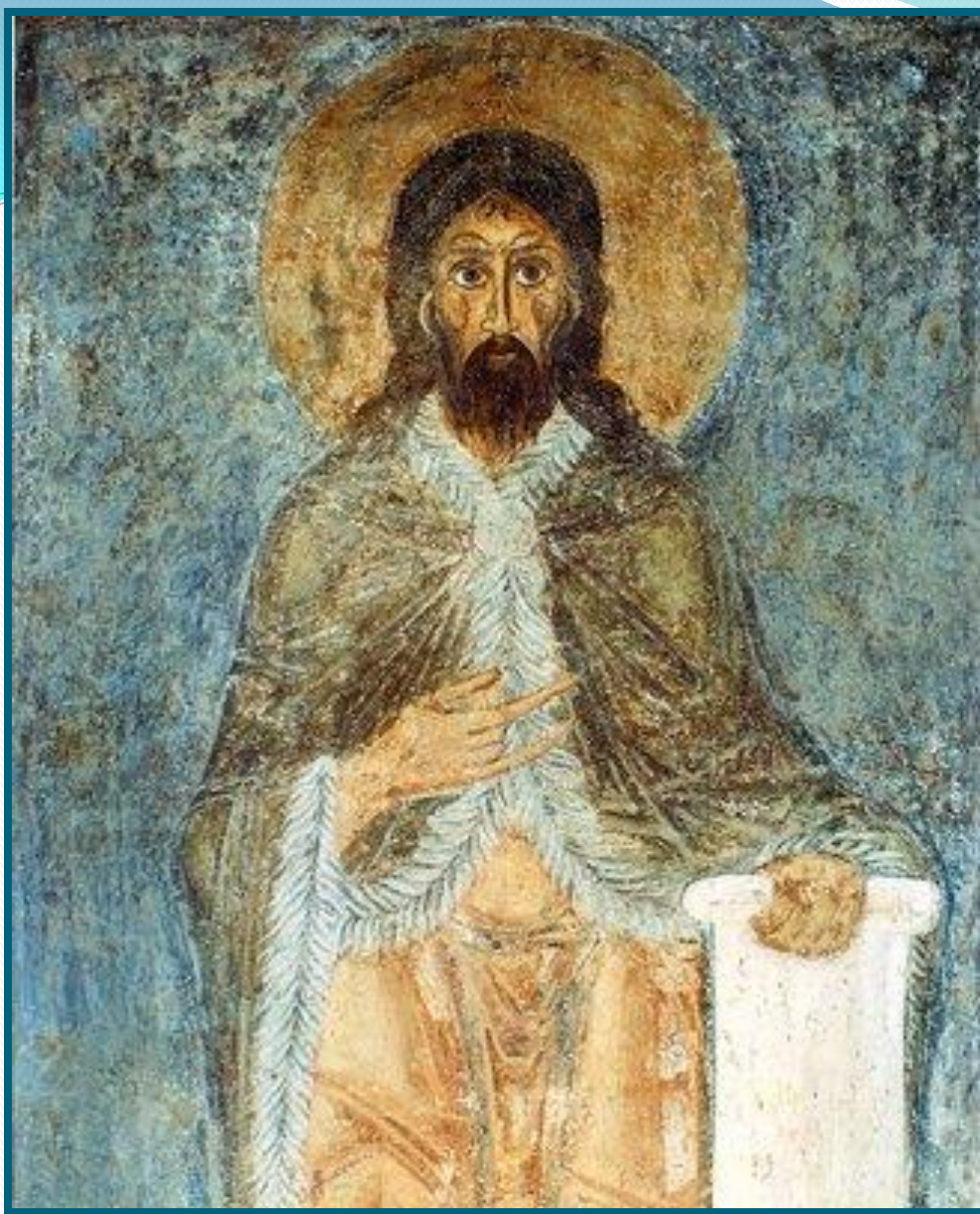

- ❖ Інші мозаїки заповнюють колумни, та стіни нави та апсидів Собору.

- ❖ Решта стін Собору покриті фресками святих або прикрашені орнаментом.

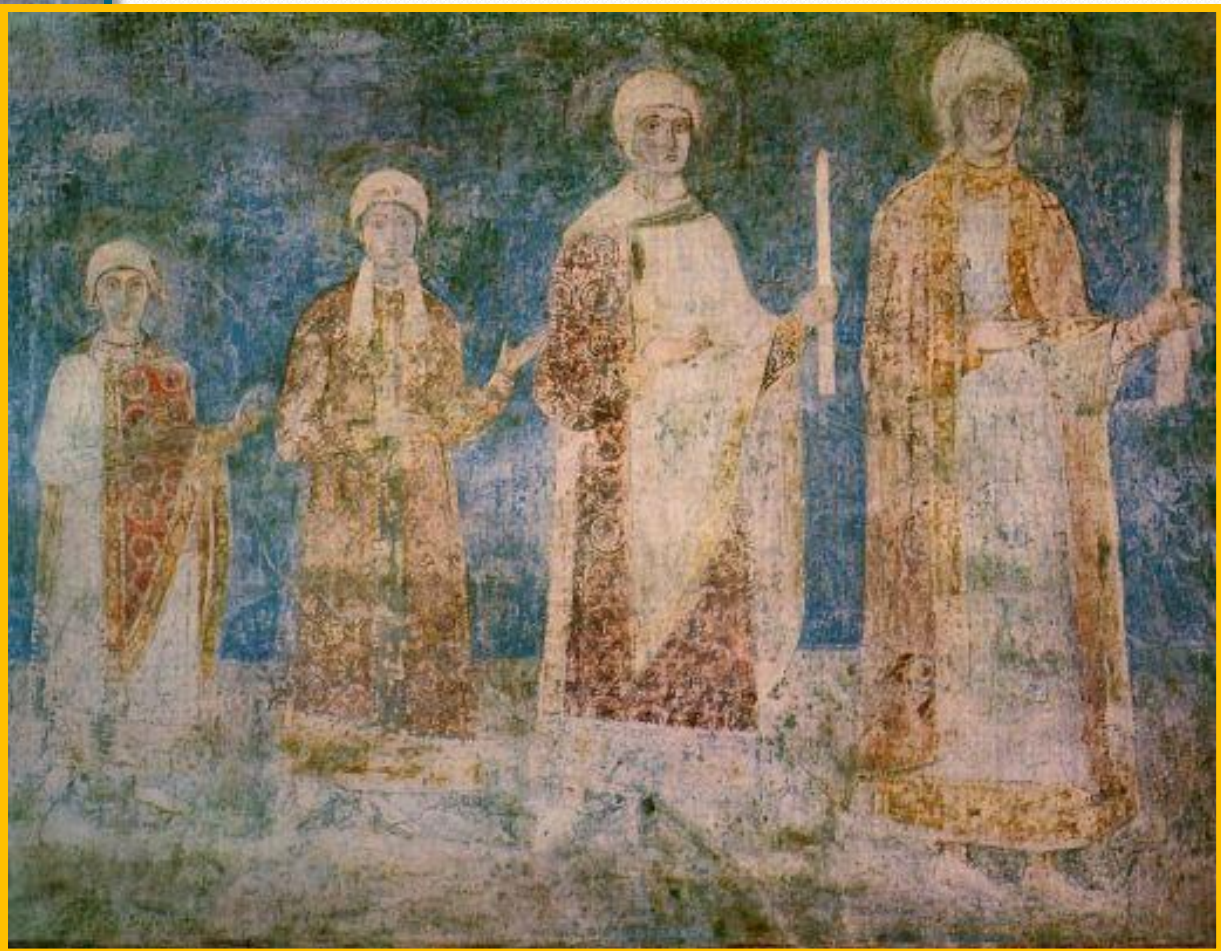
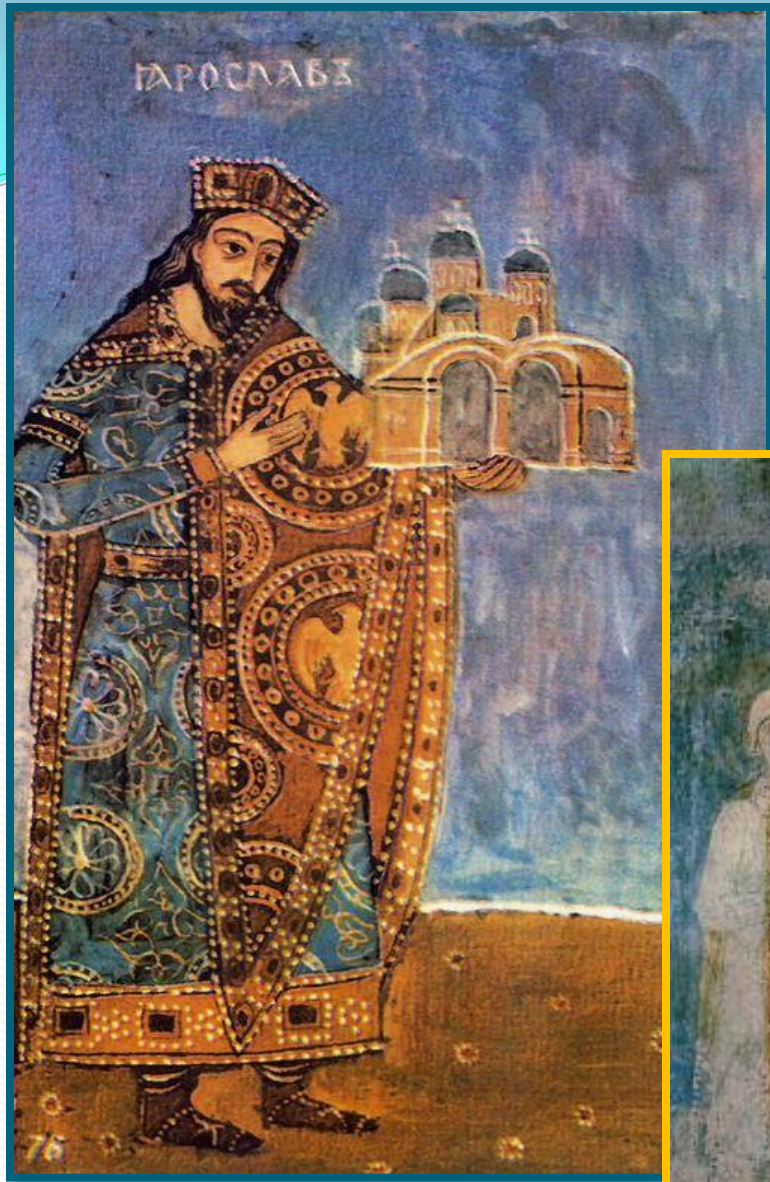
all-art.d

❖ Є також картини світського життя, яктакож і малюнки родини кн. Ярослава.

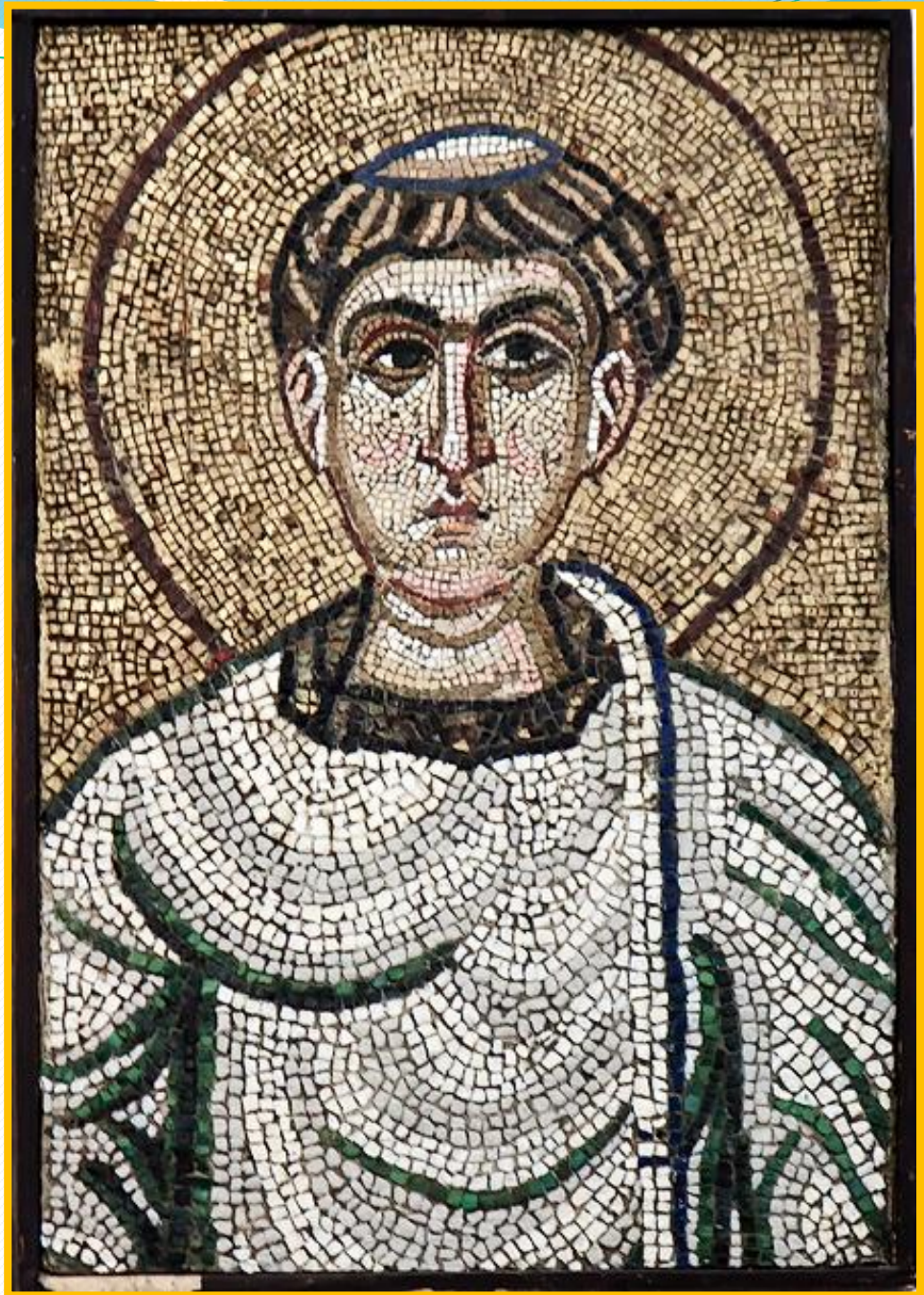
❖ **Собор Михайлівського**

Золотоверхого Монастиря в Києві (1108-1113), також шедевр малярства княжої доби.

❖ Хоча знищений комуністичною владою в 1934 р., багато фресків та мозаїки зняті і перенесені в Собор Св. Софії та в музеї Української РСР та Російської СФСР.

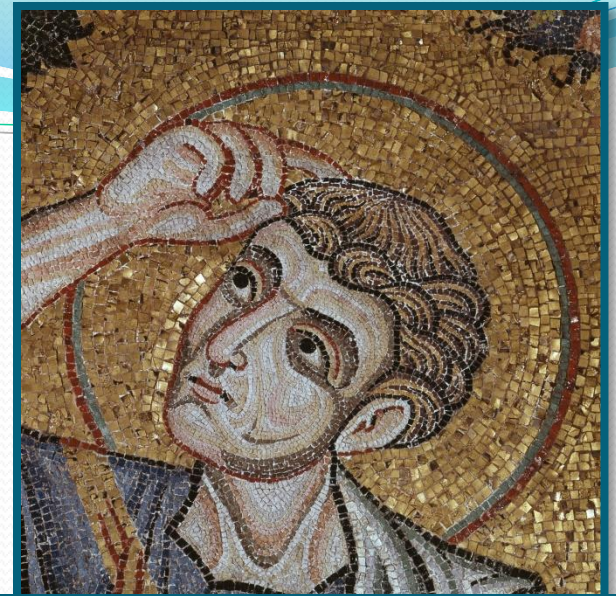
❖ Розписи Михайлівського Собору мають особливо високий рівень удосконалення та високої мистецької вартості.

- ❖ Індивідуальний український стиль добре зображений в мозаїці та фресках Собору.
- ❖ В мозаїці євхаристії, ми бачимо індивідуалізм апостолів, які розглядаються та мають індивідуальні риси та експресивні вирази обличчя. Кожен апостол реагує інакше до подій які розвиваються перед ним.
- ❖ Ця експресивність нагадує ранній ренесанс...

Визначні мистці княжої доби

- ❖ Перші мистці після Хрищення Русі приїхали з будівельними майстрами з Візантії та Східньої Європи.
- ❖ Проте, дуже швидко з'являються талановиті русини, котрі навчилися малярського мистецтва, і починають творити нові, київські шедеври.
- ❖ Згідно з церковною традицією, мистці не підписують ікон, і ми знаємо лиш про дкілька найкращих іконописів Княжої Доби.

- ❖ Найбільш відомий іконописець, Алімпій, був монахом Печерської Лаври з кінцем XI а початком XII століть.
- ❖ Йому приписують початок так званої «української школи іконопису.»

- ❖ Алімпій написав цю ікону Велика Панагія також знана як Ярославська Оранта.
- ❖ Ікона темпера на дошці.
- ❖ Ця ікона зберігається в Третьяківському музею в Москві.

